

Valdemarsviks kommun
kommun@valdemarsvik.se

2020-04-16
1 (17)
Dnr-SI 2019:8385

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Ringarum skola i Valdemarsvik kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen eller granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter.

Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Ringarum skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Ringarum skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i ökad utsträckning skapa förutsättningar för lärarna att samverka.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar att diskutera bedömning och betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 november 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:8385) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Rektorn följer även upp undervisningens kvalitet. Dock behöver rektorn utveckla arbetet med att leda och styra skolans jämställdhetsarbete. Rektorn behöver även i högre grad leda det pedagogiska arbetet genom att skapa förutsättningar för lärarna att samverka.

Rektorn följer i hög grad upp och analyserar skolenhetens resultat tillsammans med sin personal. Detta arbete görs dessutom regelbundet och systematiskt. Utifrån den analys som görs fördelar rektorn skolans resurser utifrån elevernas behov. Rektorn och lärarna beskriver att de följer upp elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen och årskurser både på individ- och klassnivå. Detta sker bland annat genom att lärarna stämmer av och dokumenterar elevernas resultat två gånger per termin och att rektorn i sin tur tar del av dessa resultat både digitalt men även vid de så kallade öppna elevhälsoteamsmöten och andra forum som lärarna träffas i. Vid dessa forum diskuterar rektorn tillsammans med personalen vad resultaten beror på. Lärarna reflekterar över sin undervisning både enskilt och i arbetslagen för att hitta framgångsfaktorer och utvecklingsområden. Utifrån uppföljning och analys har de exempelvis konstaterat att det finns behov av att utveckla arbetet med ämnet engelska och även göra vissa riktade insatser på gruppnivå i ämnet svenska. Detta ligger även i linje med skolans inkomna redovisning av elevernas resultat i olika ämnen och årskurser. Rektorn beskriver att eleverna som gick i årskurs 5 föregående år, som svarade på Skolinspektionen enkät vårterminen 2019, var kritiska på flera områden både gällande undervisning och trygghet. Utifrån resultaten gjordes olika insatser både kopplat till undervisningen och tryggheten. Exempelvis är kuratorn och specialläraren involverade i arbete med årskursen och de har fördelat om de personella resurserna. Rektorn beskriver att uppföljningen nu visar att eleverna

upplever att det har blivit förbättringar både gällande undervisningen och tryggheten. Av intervjuer framgår att rektorn fattar beslut om resursfördelningen tillsammans med sin personal och att rektorn kan omfördela resurser utifrån en analys av behoven. Elevernas måluppfyllelse tillsammans med exempelvis resultat på trygghetsenkäter används som utgångspunkt för diskussioner gällande hur resurser ska fördelas och omfördelas. Detta gör rektorn i samråd med lärarna och elevhälsan.

Rektorn följer systematiskt och kontinuerligt upp undervisningens kvalitet och genomförande. Granskningen visar att rektorn följer upp undervisningen på flera sätt. Rektorn deltar till exempel i kollegiala diskussioner och följer även upp undervisningens genomförande och kvalitet genom att delta i olika forum såsom trygghetsteam, elevhälsoteam samt vid möten där både lärare och representanter för elevhälsan deltar. Rektorn genomför dessutom både spontana och planerade lektionsobservationer som följs upp av efterföljande samtal med undervisande lärare. Rektorn har även en referensgrupp med elever där de bland annat diskuterar olika frågor som exempelvis rör undervisning. Det finns kontinuerliga avstämningspunkter under året där rektorn följer upp undervisningens kvalitet. Detta görs bland annat via medarbetarsamtal, elevenkäter och lektionsobservationer. Lärarna bekräftar att undervisningen följs upp och diskuteras med rektorn vid de olika forumen, vid medarbetarsamtal och vid efterföljande samtal då rektorn har observerat deras lektioner. Rektorn beskriver att uppföljningen av undervisningen visar att den överlag håller en god kvalitet även om det finns variationer. Exempelvis kan det finnas för mycket fokus på omsorg i stället för på kunskapsuppdraget. Utifrån detta kommer insatser göras kring läsinläring. Ytterligare insatser utifrån uppföljningen är att rektorn har sett ett behov av att skapa en gemensam lektionsstruktur på skolan. Lärarna utarbetade inför detta läsår ett underlag för en lektionsstruktur som skulle ha implementerats under höstterminen. Både rektorn och läraren uppger att införandet av den gemensamma lektionsstrukturen inte har fortsatt hos alla lärare. Rektorn beskriver att hon inte har styrt implementeringen, men att hon genom sin uppföljning av undervisningen sett att behovet av att förbättra lektionsstrukturen kvarstår. Dock har rektorn inte styrt eller följt upp arbetet under terminens gång.

Rektorn leder inte ett tillräckligt strukturerat arbete kring jämställdhet. Av samtliga intervjuer framgår att det för närvarande inte bedrivs något strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Rektorn uppger att de inte har sett något behov av att arbeta med jämställdhetsfrågor. Till viss del analyseras skolenhetens resultat utifrån kön, både gällande måluppfyllelse och trygghetsresultat. Dock uppger rektorn att de inte har gjort några specifika insatser kopplat till skillnader i pojkars och flickors resultat. Lärarna beskriver att de i vissa ämnen och arbetsområden har belyst frågor utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Exempelvis har de diskuterat löneskillnader mellan kvinnor och män. Arbetet med jämställdhet kan därmed utvecklas och i större

utsträckning genomsyra skolenhetens systematiska kvalitetsarbete och undervisningens genomförande.

Rektorn behöver i högre grad leda det pedagogiska arbetet genom att ge lärarna förutsättningar att samverka i arbetet med att utveckla undervisningen. På skolan finns det olika forum där lärarna kan träffas. Vid dessa forum avhandlas dock främst praktiska frågor, kompetensutveckling genomförs eller diskuteras elever på grupp- och individnivå. Vidare framgår att lärarna ska ha ytterligare ett forum i form av arbetslagsmöten men både rektorn och lärarna uppger att rektorn inte styr arbetslagstiden och att tiden inte finns utlagd i schemat. Detta är en bidragande orsak till att arbetslagsmötena sällan blir av enligt lärarna. Lärarna beskriver vidare att de saknar forum för pedagogiska diskussioner kopplat till undervisningens genomförande. De menar att de kan diskutera vissa pedagogiska frågor kopplat till den kompetensutveckling som de nu genomgår, men detta sker inte kontinuerligt. Utöver dessa diskussioner har lärarna inte haft några forum där de har diskuterat undervisningen med varandra utan det har skett via informella möten och samtal i arbetsrummen. Granskningen visar emellertid att det finns forum för lärare att tillsammans med representanter för elevhälsan diskutera elevärenden både på grupp- och individnivå. Rektorn och elevhälsans representanter beskriver att de på öppna elevhälsoteamsmöten kan diskutera insatser både på grupp- och individnivå. Exempelvis kan det handla om pedagogiska metoder för arbetet med en specifik elevgrupp. Lärarna uppger att rektorn inte har följt upp de diskussioner som lärarna för i sina informella möten och inte heller om de använder den tid som finns avsatt för arbetslagsmöten. Av lärarintervjun framgår även att lärarna saknar forum för samplanering och sambedömning (*se vidare område Bedömning och betygssättning*). Även Skolinspektionens enkät som genomfördes med pedagogisk personal våren 2019 visar låga resultat för skolenheten gällande frågeområdet "samverkan av undervisningen" i jämförelse med genomsnittet för samtliga skolenheter som medverkade i enkätomgången.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i ökad utsträckning skapa förutsättningar för lärarna att samverka.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med att leda och organisera det pedagogiska arbetet på skolan genom att i högre utsträckning skapa förutsättningar för lärarna att samverka. Granskningen visar att rektorns ledning av det pedagogiska arbetet i vissa delar är otydliga. De möten som finns för samverkan

har i högre grad fokus på praktiska frågor och individärenden och i lägre grad på att utveckla undervisningens kvalitet.

Av 4 kap. 3-4 § § skollagen framgår att rektorn ska ansvara för att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i förhållande till de nationella målen genomförs under medverkan av personal och elever.

Av Lgr 11, avsnitt 2.6 framgår att lärarna ska ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att leda och utveckla arbetet med att skapa mötesstrukturer med innehåll som ger lärarna möjlighet att samverka för att utveckla undervisningen. Rektorn behöver se till att det finns tydliga rutiner för arbetslagens arbete, både gällande omfattning och innehåll. Vidare behöver rektorn se till och följa upp att lärarna ges förutsättningar för att samverka kring undervisningens planering och genomförande. För att ytterligare höja kvalitén kan rektorn själv delta på dessa forum eller utse någon annan som håller i mötena och sedan ta del av det som diskuterats via protokoll som skrivs under mötet. Rektorn rekommenderas även att styra mötena på så sätt att hen sätter upp tydliga mål för mötena vilka sedan följs upp. Att schemalägga arbetslagsmöten är ett sätt för rektorn att skapa förutsättningar för lärarna att samverka kring pedagogiska frågor.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna arbetar även med att stärka elevernas motivation och självförtroende och med att anpassa arbetssätt så att eleverna får möjlighet till utmaningar. Vidare framgår att eleverna utifrån ålder och mognad är delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande.

Undervisningen är i hög grad strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Syfte och mål med undervisningen tydliggörs på varierande sätt, vilket bidrar till att eleverna vet vad och varför de ska lära sig olika moment och ämnesområden. Av lärarintervjuer framgår att lärarna planerar sin undervisning utifrån syfte, centralt innehåll och de kunskapskrav som eleverna ska arbeta mot. Lärarna utgår även från elevernas förkunskaper och intressen. Eleverna berättar att lärarna brukar förklara och förtydliga för dem vad de ska lära sig. Lärarna beskriver dessutom att det exempelvis sker genom att de använder bilder och berättar vad eleverna ska arbeta med och vilka kunskaper eleverna ska utveckla. Lärarna beskriver även att i vissa ämnen presenteras syftet efter hand för eleverna för att det då blir mer meningsfullt. Eleverna beskriver att undervisningen är varierad och att olika arbetssätt och arbetsformer används. Detta framgår även av lektionsobservationer där lärarna varvar genomgång i helgrupp med exempelvis arbete i par, arbete med läromedel och praktiska övningar. Eleverna ges även ett aktivt lärarstöd där lärarna på olika sätt hjälper och leder eleverna framåt i deras kunskapsutveckling. Goda exempel på detta framkommer även av lektionsobservationer vilka visar att lärare är aktiva under lektionerna, både genom tydliga instruktioner i helklass och individuellt, och ser till att alla elever förstår och kommer igång med sina arbetsuppgifter. Även av elevintervjuer framgår att lärarna är aktiva och att eleverna får den hjälp de behöver i sitt skolarbete. Detta överensstämmer också med Skolinspektionens enkät som genomfördes med elever i årskurs 5 våren 2019. Den visar att resultatet för skolenheten gällande påståendet "mina lärare hjälper mig i skolarbetet när jag behöver det" är högre jämfört med genomsnittet för samtliga skolenheter som medverkade i enkätomgången.

Lärarna arbetar medvetet med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära och anpassar undervisningen så att eleverna utmanas utifrån sina behov och förutsättningar. Lärarna ger flera goda exempel på strategier för att motivera eleverna i skolarbetet. De individanpassar undervisningen så att eleverna får arbetsuppgifter som utmanar och lärarna pratar även med eleverna om varför de ska arbeta med vissa moment och ämnesområden samt vad de ska ha kunskapen till. Lärare och elever ger flera exempel på att undervisningen anpassas så att eleverna utmanas i sitt arbete. Exempelvis finns det material i olika svårighetsnivåer och uppgifter som ger eleverna utrymme att reflektera utan ett givet svar. Nationell statistik över betyg för årskurs 6, läsåret 2018/2019 visar att den genomsnittliga betygspoängen i samtliga ämnen är högre än eller i något ämne i paritet i jämförelse med rikets värden, vilket tyder på att eleverna ges möjlighet till utmaningar i sin kunskapsutveckling.

Eleverna görs i hög grad delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande. Av intervjuer framgår att eleverna får vara med och påverka innehållet i undervisningen, arbetssätt och arbetsformer. Lärare och elever ger flera goda exempel på olika typer av elevinflytande. De beskriver till exempel att eleverna i vissa ämnen får planera och

ansvara för delar av lektioner och i andra ämnen får eleverna vara med och bestämma i vilken ordning de ska arbeta med arbetsområden. Eleverna ger även andra goda exempel på elevinflytande och att de får vara med och ta ansvar för sitt eget lärande. Exempelvis får eleverna vara med och välja vad de vill fördjupa sig i och de kan även få välja om de vill arbeta enskilt, i par eller i grupp. Lärarna utvärderar även undervisningen med eleverna på olika sätt. Rektorn, lärarna och eleverna ger exempel på att lärarna använder både spontana och mer strukturerade utvärderingsmetoder. Ett gott exempel är att lärarna kontinuerligt för samtal med eleverna och de använder så kallade exit-tickets som används för att låta eleverna skriva reflektioner både kring undervisningen och sitt eget lärande. I vissa ämnen och årskurser får eleverna efter avslutat arbetsområde skriva ner sina reflektioner om undervisningen och sitt eget lärande. I andra ämnen och årskurser får eleverna beskriva sin upplevelse av undervisningen genom att de muntligt får svara på olika frågor kopplat till undervisningen. Lärarna beskriver också att eleverna i samband med utvecklingssamtal får reflektera över sitt lärande. Vidare beskriver lärarna att de dessutom synliggör varje elevs lärande genom att göra eleven uppmärksam på sin kunskapsutveckling. Goda exempel på detta är bland annat att eleven och läraren går igenom olika alster som eleven gjort över tid och att lärarna i slutet av lektioner återkopplar till lektionens mål och att de pratar om vad eleverna har lärt sig inom arbetsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det pågår ett aktivt och medvetet arbete för att skapa en trygg miljö och studiero. Elevernas upplevelse av trygghet och studiero följs upp och analyseras och förbättringsåtgärder vidtas. Vidare framgår att det finns ett samlat arbete kring trygghet där lärare och elever gemensamt arbetar för att skapa en lugn och trygg studiemiljö. För att ytterligare utveckla arbetet med studiero kan rektorn och lärarna fortsätta utveckla och följa upp arbetet kring hur en tydlig lektionsstruktur kan stödja undervisningens kvalitet, vilket lärarna har börjat arbeta med.

Det finns ett välfungerande arbete på skolan för att eleverna ska känna sig trygga. Granskningen visar att skolan arbetar medvetet och aktivt för att skapa trygghet genom såväl främjande, förebyggande och åtgärdande insatser. Av ingiven dokumentation och intervjuer framgår att det finns en trygghetsgrupp som arbetar aktivt på skolan. Elevhälsan och representanter från trygghetsgruppen beskriver att trygghetsgruppen arbetar både förebyggande och åtgärdande exempelvis kring anmälningar om kränkande behandling. Trygghetsgruppen arbetar även med de trivselenkäter som genomförs med eleverna en gång per läsår. Det är trygghetsgruppen som sammanställer och gör en första analys av enkätresultaten som de sedan lyfter vidare med lärarna för ytterligare diskussion och analys. Skolenhetens egen trivselenkät som genomfördes 2019 visade att det fanns elever som inte var trygga på skolan och som var rädda för andra elever. Detsamma visar Skolinspektionens enkät som genomfördes med elever i årskurs 5 våren 2019. Denna visar att resultatet för frågeområdet "trygghet" inom skolenheten var lägre jämfört med genomsnittet för samtliga skolenheter som medverkade i enkätomgången. Det är främst påståendet "i min skola finns det elever som jag är rädd för" som många elever instämmer i. Utifrån resultaten på de båda enkäterna har skolan arbetat aktivt för att analysera och ta reda på vad svaren beror på. Rektorn har bland annat infört en referensgrupp där hon träffar elevrepresentanter och diskuterar olika frågor kring trygghet. Skolan har därefter utifrån vad som framkommit analyserat resultatet och gjort omfattande insatser för att öka tryggheten. De har exempelvis ökat vuxennärvaron och strukturerat upp rasterna så att eleverna har rast vid olika tidpunkter. Vidare har kuratorn gjort insatser på gruppnivå kring bland annat socialt samspel. Av ingiven dokumentation och intervjuer framgår dessutom att de på skolan har olika gemensamma aktiviteter med syfte att öka elevernas trygghet. De har bland annat haft temadagar där de exempelvis har arbetat med ordningsreglerna genom rollspel. Rektorn beskriver att hon har följt upp trygghetsarbetet och att uppföljningen visar att insatserna gett resultat och att eleverna nu upplever sig mer trygga.

Det finns ett välfungerande arbete med att skapa studiero på skolan. Av intervjuer och ingiven dokumentation framgår att skolan har ett främjande och förebyggande arbete kring studiero. Exempelvis genomförs diskussioner både bland lärarna och i klasserna kring studieklimat och studiero. De har även haft en temadag kring ordningsregler, där även studiero ingår. Dessutom visar granskningen att det oftast råder mycket god studiero i undervisningen. Detta framgår av samtliga intervjuer och även av lektionsobservationer, där eleverna är fokuserade på sina arbetsuppgifter. Detta överensstämmer även med Skolinspektionens enkät som genomfördes med pedagogisk personal våren 2019 som visar mycket höga resultat för skolenheten gällande frågeområdet "studiero" i jämförelse med genomsnittet för samtliga skolenheter som medverkade i enkätomgången. Även Skolinspektionens enkät som genomfördes med elever i årskurs 5 våren 2019 visar att resultatet för frågeområdet

studiero är högre jämfört med genomsnittet för samtliga skolenheter som medverkade i enkätomgången. Dock framgår att medelvärdet är lägre för skolenheten jämfört med samtliga skolenheter på frågan "jag har studiero på lektionerna". Enligt elevhälsans representanter så blev både de och lärarna överraskade över att det fanns elever som upplevde att de inte hade studiero på lektionerna. Resultaten har analyserats av rektorn och trygghetsgruppen tillsammans med eleverna och insatser har gjorts i den aktuella årskursen. Exempelvis har rektorn pratat om studiero kopplat till skollagen och eleverna har involverats i arbetet med att skapa studiero. De har bland annat pratat om vad studiero innebär för varje elev och hur eleverna kan bidra till ökad studiero. I den referensgrupp med elever som rektorn har startat diskuteras även frågor kopplat till studiero. Av ingiven dokumentation och intervjuer framgår också att lärarna inför höstterminen 2019 arbetat med att utveckla lektionernas struktur bland annat i syfte att öka studieron. Dock framgår av intervjuer att detta arbete inte har fullföljts eller utvärderats. Rektorn beskriver att det finns ett behov av att fortsätta utveckla strukturen på lektionerna. Av ingiven dokumentation framgår att rektorn betonar vikten av att de fortsätter med arbetet kring lektionsstruktur för att det har positiv inverkan på studieron.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn följer upp och analyserar eventuella skillnader i lärarnas bedömning och betygssättning. Däremot behöver rektorn i högre grad ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina egna bedömningar och betygssättning. Rektorn behöver även följa upp så att arbetet i högre grad leder till en likvärdig bedömning.

Rektorn följer i stor utsträckning upp och analyserar eventuella skillnader i bedömning och betygssättning och för diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser. Av ingiven dokumentation och nationell statistik från Skolverket för 2018/2019 framgår att kunskapsresultaten är goda i de ämnen där det finns kunskapskrav i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 6. Exempelvis framgår att samtliga elever når godtagbara kunskaper i alla ämnen förutom engelska i årskurs 6. Rektorn har även följt upp nationella prov och då uppmärksammat att det finns avvikelser mellan nationella prov

och terminsbetyg och hon har diskuterat vad detta beror på tillsammans med lärarna, vilket även bekräftas av dem. Den nationella statistiken från Skolverket över relationen mellan nationella prov och terminsbetyg för årskurs 6 läsåret 2017/2018 visar att 40 respektive 45 procent av eleverna har ett lägre terminsbetyg jämfört med provbetyget i engelska respektive svenska. Avvikelserna beror enligt rektorn på att nationella provet är en del i bedömningen och att lärarna även använt annat underlag för sin bedömning. Rektorn har även följt upp och analyserat om det finns skillnader i betygssättningen mellan lärare och ämnen. Rektorn kan konstatera att det är stora skillnader mellan resultaten i de praktiskt estetiska ämnena. Detta framgår även av Skolverkets nationella statistik över genomsnittligt betygspoäng för elever i årskurs 6 2018/2019, där exempelvis den genomsnittliga betygspoängen för idrott och hälsa är 18,1 medan motsvarande siffra för slöjd är 13,5. Analysen visar att det kan ha samband med att det är lärare som saknar legitimation som ansvarar för undervisningen i ett av dessa ämnen och att läraren inte använder alla betygsssteg. Rektorn följer även upp hur lärarna gör sina bedömningar vid medarbetarsamtalet, men det finns icke legitimerade lärare vars bedömarkompetens rektorn inte följt upp. En insats för att utveckla arbetet med bedömning och betygssättning har varit att vissa av lärarna som undervisar i årskurs 4-6 genomförde Skolverkets webbkurs om bedömning och betygssättning föregående läsår.

Rektorn behöver i högre grad ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. Av intervju med rektorn och lärarna framgår att lärarna för diskussioner med varandra kring bedömning och betygssättning, men att rektorn inte leder och styr något gemensamt arbete kring detta. Rektorn uppger att hon inte gett lärarna i uppdrag att sambedöma eller diskutera bedömning, men att hon planerar att ge försteläraren ett uppdrag att leda ett sådant arbete framöver. Lärarna uppger att de inte har några inplanerade möten för att diskutera sambedömning eller likvärdighet, utan att det sker spontant och i informella möten. Ett verktyg som lärarna använder för att säkerställa likvärdig bedömning är emellertid att de använder Skolverkets bedömningsstöd för årskurs 1-3. Någon lärare uppger också att hen på eget initiativ tagit kontakt med lärare på andra skolor för att diskutera betygssättning. Lärarna beskriver att det varierar om de nationella proven sambedöms eller inte. Lärarna berättar att rektorn har sagt att de ska sambedöma vissa nationella prov, men det gäller inte alla nationella prov. Av intervjuer och ingiven dokumentation framgår att viss sambedömning sker i kommunen av de nationella proven, men till viss del finns det enligt lärarna även nationella prov som rättas av undervisande lärare. Lärarna beskriver att rektorn inte skapar förutsättningar för alla lärare att sambedöma de nationella proven, utan det är upp till lärarna själva att skapa utrymme för att detta ska kunna genomföras.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar att diskutera bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre grad behöver ge lärarna förutsättningar att diskutera bedömning och betygssättning. Granskningen visar att det är en liten skolenhet med få lärare. Viss sambedomning sker inom skolenheten, men inte i tillräcklig grad. Samverkan med andra skolor sker även i liten utsträckning. Vidare framgår att det vid analyser av betyg framkommit att det finns stora skillnader mellan bedömningar i olika ämnen. För att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömning behöver rektorn därmed ge lärarna förutsättningar att diskutera bedömning och betygssättning i strukturerade sammanhang.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247, s. 22-23) om betyg och betygssättning beskrivs att sambedomning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av ändamålsenliga bedömningssituationer och bedömning av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Lärare kan tillsammans analysera underlag och på vilka olika sätt som eleverna ger uttryck för sin förståelse av ämnesinnehållet. Vidare framgår att rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevers kunskaper vid betygssättning, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Vid behov kan huvudmannen behöva bistå med att organisera arbetet mellan skolenheter, exempelvis om lärare saknar ämneskollegor inom skolenheten. Detta kan ske genom att skapa mötesplatser, såväl fysiska som digitala.

För att utveckla arbetet med bedömning och betygssättning rekommenderar Skolinspektionen att lärarna ges möjlighet att diskutera bedömningar av elevers kunskaper både inom skolan och i ett större sammanhang. Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärarna att träffas och diskutera olika frågor både kopplat till undervisning och bedömning (*se vidare område Rektors ledarskap*). Ytterligare en närliggande möjlighet för att utveckla arbetet med bedömning är att påbörja

samarbeten med andra skolor i kommunen och att försteläraren kan användas i detta arbete. I och med att det är en liten skolenhet, vid vilken det finns lärare som undervisar i ämnen där de saknar behörighet, är det av stor vikt att lärarna ges förutsättningar att systematiskt och kontinuerligt diskutera bedömningar med lärare från andra skolor. Vidare kan rektorn för att ytterligare höja kvaliteten se till lärarna använder fler verktyg för att skapa en likvärdig bedömning så som samplanering, sambedömning och avidentifierade nationella prov. Rektorn behöver vidare följa upp så att arbetet i högre grad leder till en likvärdig bedömning.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

Lena Stadler
Beslutsfattare
Signerat av: Lena Stadler

X Ulrika Hultberg

Ulrika Hultberg
Föredragande
Signerat av: Ulrika Hultberg

I handläggningen av ärendet har även utredarna Anders Berggren och Åsa Rasmussen medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov

och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 10-11 mars 2020. Besöket genomfördes av Ulrika Hultberg och Anders Berggren.

Ringarums skola i Valdemarsviks kommun är en grundskola med förskoleklass och årskurs 1-6. Verksamheten är organiserad i en klass per årskurs. Lärarna är organiserade i två arbetslag, förskoleklass-årskurs 2 samt årskurs 3-6. Skolenheten leds av en rektor. Det går cirka 85 elever i årskurs 1-6 vid skolenheten. Förskoleklassen omfattas inte av granskningen.